

Kiss Sándor

1974. december 15-én születtem Tiszamogyorósán, egy Szabolcs megyei kisfaluban. Apám halála miatt gyermekéveimet - három éves koromtól tizennyolcadik életévem betöltéséig a megye gyermekotthonaiban töltöttem (Balkány, Berkesz, Tiszadob, Dunapataj, majd Nyíregyháza). A gyermekvédelemben mgélt időszak mind a mai napig áthatja gondolkodásomat, és a művészeti tevékenységemet. Egyik meghatározó időszak a berkeszi nevelő otthonhoz köthető, itt kezdtem el a művészeti tevékenységemet.

Sárosi Attila rajztanár (grafikus, festőművész) figyelt fel a képességeimre, hatására előbb megismerkedtem a linómetszett grafikai műfajjal, majd később a festészet irányába orientálódtam. Művészeti fejlődésemet nagyban segítette az a kis művészeti kör amit, barátaimmal Balogh Tiborral, Káli-Horváth Kálmánnal, és Vári Zsolttal alakítottunk meg. Korabeli művészetünket erősen a velencei festészet jellemezte, - rámm erős hatással volt a vallásos témát feldolgozó képi ábrázolás mód is. Művészetemben a mai napig követem ezt az irányvonalat, amely bennem főként az ikon festészetben teljesedik ki. Az ikon festéssel párhuzamosan szívesen festek realista életképeket, amelyek főként portrék, és a különböző munkát végző emberek mindennapi tevékenységét mutatja be.

Alkotásaimat többnyire kiállításokon lehet megtekinteni, - ennek legutóbbi helyszíne 2011-ben Budapesten a Néprajzi Múzeumban volt.

Számomra a művészet egy olyan múltú kulturális nyelv, amelyet mindenki megért.

Vári Zsolt

1974. október 15-én születtem Városnaményban. Születésemtől nagykorúvá válásomig állami gondoskodásban éltem, megfordultam a balkányi, berkeszi, tiszadobi intézetekben, Tiszaújvárosban és Bátorterenyén. 16 éves koromban egy szívmitűt alapvetően megváltoztatta az életemet: addig lakatosnak készültem, majd kényszerűségből cipőipari szakmát választottam, s így kerültem kollégistaként egy számomra új városba, új emberek közé gyedül.

13 évesen kezdtem el festeni, több társammal (Horváth Kálmán, Kiss Sándor) együtt. Sárosi Attila berkeszi festő-tanár segítő támogatásával fedeztük fel a művészet szépségeit.. 20 évesen kerültem Budapestre. Itt évekig kerestem önmagamat és az élet értelmét, - közben gondolkodtam, meditáltam, tovább festegtettem. Később megismerkedtem Hubay Miklóssal, aki végül a keresztapám lett, és sokat segített nekem abban, hogy önmagamra találjak, ötleteket adott és az életre tanított.

Külföldre is eljutottam (Olaszországba, Spanyolországba) az ottani tájak inspirálták művészetemet, amelyet egyfajta modern impresszionizmusnak neveznék. Fontosak számomra a pillanatnyi benyomások, hatások, a színek. Legjobban az emberek érdekelnek, szeretem a különleges embereket, a szép lányokat megfesteni. Sok művésztől eltérően vallom, hogy batékonyan lehet használni a modern média kínálta lehetőségeket a művészet népszerűsítésére, megismertetésére. Leghíresebb munkám talán az RTI Klub Barátok közt című sorozat szereplőinek portréfestése. Saját kiállításaimat elsősorban művelődési házakban és kávéházakban rendezem, de festményeim megtalálhatóak a Roma Parlament állandó kiállításában is.

Jelenleg a Magyarországi Roma Képzőművészeti Galériában dolgozom, munkámmal szeretném elérni, hogy a cigány művészek ismertté és elismertté váljanak.

Balogh Tibor

1975. május 22-én születtem Fehérgyarmaton. Szüleimet nem ismerem, másfél hónapos koromba gyermekvédelmi gondoskodásba kerültem. Tesvéreimről sem tudok semmit. Az általános iskolát Berkeszen, Tiszadobon, majd Pétervásáron jártam. Az általános iskola elvégzése után tiszadobi gyermekvárosba kerültem szakmát tanulni, majd elvégeztem a gimnáziumot. 1998-ban felvételt nyertem a Magyar Képzőművészeti Egyetem képgrafika szakára.

Tulajdonképpen a rajzolás, illetve festészet iránti tehetségem már kis iskolás koromban megmutatkozott, az osztályfőnököm segítségével. Ő látta meg bennem ezt a fajta fogékonyságot, vénát. Általános és középiskolás éveim alatt folyamatosan, autodidakta módon fejlesztettem volt állami gondozott festő, rajzoló barátaimmal együtt művészi képességemet. Számos helyen volt már kiállításom. A kiállításaimmal kapcsolatban különböző folyóiratokban jelentek meg kritikák, például az Amaro Dromb című bavi folyóiratban, a Beregi vers és grafika havonta megjelenő kiadványban stb.

A gimnáziumi évek alatt ismerkedtem meg egy budapesti rajztanárnővel, akinek fantasztikus pedagógiai érzéke van, Ő készítet fel az egyetemre.

A Képzőművészeti Egyetem grafika és tanár szakán végeztem, diplomamunkámat a tiszadobi cigány „bóthátról”, szegénységről, nyomorról készítettem sokszorosító grafikai eljárással. Tudásomat hazai és külföldi művészettörténeti tanulmányutakon szeretném kiteljesíteni, s az így szerzett tapasztalatokat alkotói munkámban megvalósítani.

Kiállításaim:

- 1990. Tiszadob, Andrassy Kastély
- 1992. Franciaország, csoportos kiáll
- 1997. Sárospataki Művelődési Ház
- 1998. Budapest, Párttörténeti Múzeum
- 1999. Budapest, XVIII. Ker. Városház Galéria
- 2001. Tiszadob, Andrassy Kastély
- 2002. Budapest, XI. ker-i Evangélikus templom
- 2003. Firenzei Akadémia, csoportos kiállítás
- 2003. Budapest, Képzőművészeti Egyetem, Barcsai terem
- Csoportos kiállítások:**
- 2004. Elhallgatott holocaust, Múcsarnok, Budapest Kortárs magyar roma művészet, Collegium Hungaricum, Berlin
- 2007. Velencei biennálé

Borkó Mariann

Középiskolás koromban kezdtem rajzolni. Hobbinak indult, mára azonban az életem részévé vált a festés. A férjem Káli-Horváth Kálmán is képzőművész. Közösén alkotunk, így inspiráljuk egymást. Pályám elején a csendéletek festése jelentett nagy örömet számomra, de a tájak és alakok festése is kedvenc témáim közé tartozott.

Az utóbbi időben - a legkülönbözőbb témájú és technikájú megrendeléseken kívül - leginkább absztrakt műveket készítek, ami felszabadítóan hat művészi gondolkodásomra és úgy érzem, hogy technikailag is rendkívül megújító hatású. Ezek az alkotások már többek annál, hogy egyszerűen csak a világot tükrözzék vissza, hiszen nem statikus képeket, hanem gondolatokat igyekszek megjeleníteni.

Remélem azok, akik szemlélik ezeket a műveket, valamit megéreznek és megértenek abból, amit sugallni szerettem volna és elgondolkodva rajtuk saját gondolataikkal is kiegészítik munkáimat, - így nem csak passzív befogadók, hanem cselekvő, gondolkodó emberekként a hétköznapijukban is tovább görgetik a képek apropóján keletkezett felismeréseket. Szeretném, ha ez által szebbé, jobbá, tartalmasabbá és igazabbá válhatna a világ, amely közös otthonunk. Szeretném, ha olyan hely lehetne, ahol valamennyien emberhez méltóan élhetünk, és ahol végre otthonra, hazára lelhetünk.

Néhány kiállításom az utóbbi években:

- 2003. Magyarországi Roma Parlament
- 2003. Radison Sas Hotel
- 2003. Roma Parlament (Roma képzőművészek nyári táborának kiállítása)
- 2003. Hotel Oriental
- 2003. Közgazdasági Egyetem
- 2004. Esélyegyenlőségi Kormányhivatal
- 2004. Tavaszi Fesztivál, Eger
- 2004. Budapest, Omnibusz Hotel
- 2004. Budapest, Millenáris Park

Erdei Virág

1976. 01. 06-án születtem Nyíregyházán. Iskoláim nagy részét itt jártam: első szakmámat magyar-francia szakos tanárként itt szereztem, majd egy évet Versailles-ban és Párizsban éltem, tanultam. Itt ragadtott meg igazán a multikulturális közeg, a kulturális sokszínűség, s itt volt igazán tetten érhető a kultúrák közötti bíd, az átjárhatóság. Hazaérkezvén szociális területen és az esélyegyenlőséget érintve kezdtem el dolgozni, ahol közel kerültem a cigány kultúrához. Beiratkoztam a Pécsi Tudományegyetemre, ahol bölcsész romológusként végeztem, s alapítottam egy civil szervezetet „Romano Trajo” Cigány Kulturális és Közművelődési Egyesület névvel (romano trajo: cigány élet, roma lét). Ekkor már nem volt kétséges, hogy ezen a területen mélyítem el tudásomat, hiszen állandó érdeklődésemnek és nyitottságomnak köszönhetően nem csak én fogadtam be a cigány kultúrát, hanem a cigányság is elfogadott engem.

Egyesületünk, nevéből adódóan a cigány kultúra feltárásával, rendszerezésével, bemutatásával, népszerűsítésével foglalkozik, melynek fő célja az előítéletek csökkentése, multikulturális- és etnokulturális szemléletmód kialakítása a társadalom egészében. Ebből adódóan egyik fő tevékenységünk a cigányságról szocio- és portréfotók készítése, hiszen a fényképekkel közelebb hozzuk a cigányságot a többségi társadalomhoz. Kiállításainkon részt vesznek egyaránt cigányok és nem cigányok, akik között kulturális műsorokon s ismerkedési lehetőségeken keresztül még inkább csökkentjük a távolságot, melyben a média is nagy segítséget nyújt.

Fotóink nagy részét magam készítettem, eleinte az Egyesület tagjai is segítettek. Bejártam a megyét részben a tagokkal, részben Paulius Normantas litván fotóművésszel, aki nagy hatással volt képeimre. Jelenleg több száz fotóm van a cigányságról, mely egy része kiállításra kerül, más része pedig népmismereti anyagként szolgál, oktatási, szemléletformáló céllal (pl. oláh cigány esküvőről fotósorozat). Eleinte nem művészeti teljesítményre, hanem a dokumentálásra törekedtem, de már nem zárom ki egymás mellől a művészetet és a dokumentarizmust.

Mind emellett főállásban a gyermekvédelemben dolgozom, s boldog feleség és édesanya vagyok.

Káli-Horváth Kálmán

A képzőművészet kilenc éves korom óta tudatos elfoglaltságot és sok örömet ad nekem. Egy irodalom órára kellett piros pontért egy történet fiatal bűst lerajzolni. Első próbálkozásomra könnyen ment. Színes ceruzával másoltam a könyvből egy, a francia forradalomban a barikádok mögött doboló kifestőt. Ez nem gyerekes firkálgatás volt, hanem kidolgozott, szép, precíz munka. Ettől kezdve tudtam, hogy ez lesz az én játékom, amit nagyon komolyan kezdtem játszani. Izgalmat és kihívást jelentett mindennek a lerajzolása, megfestése. Beiratkoztam a berkeszi általános iskola rajzsakkörébe, amit egy nagy tudású művész-tanár, Sárosi Attila vezetett. Izgalmas, karakteres személyisége nagy hatással volt egész későbbi képzőművészeti gondolkodásomra, akárcsak Vári Zsolt és Kiss Sándor képzőművésztaíraimra is, akikkel akkoriban együtt formálódunk az idős mester kezei alatt.

Később bárman - Balogh Tiborral kiegészülve Tiszadobon, a gyermekvárosban egy tevékeny önképzőkört alkottunk. Még saját műtermet is kaptunk. Ezek az évek jelentették számunkra a fejlődés lehetőségét, mert - nem túlzás - reggeltől estig képesek voltunk bibelődni rajzainkkal, festményeinkkel. Egy nagy szentély létezett számunkra még a szobák és műtermünk alkotó helyiségein kívül. Ez a könyvtár volt, ahol a régi nagyok mesterműveit nézegettük ronggyá, hogy rá jöjjünk, ők hogyan tudták ezt, vagy azt megfesteni. Bátran ugrottunk neki a legnehezebb művek lemásolásának. Ez volt a legjobb iskola. Az így megszerzett készségek ma is jótékony hatással bírnak művészetemre. Ezért van az, hogy számomra nincs olyan stílus, amiben ne tudnék jelentést alkotni, és olyan téma sincs, amiről megrettennék. Néhány vázlat, előtanulmány, - hogy jó ismerősem legyen a téma, a stílus. Utána hatalmas alá bájtom a festéket, a ceruzát, a pasziellt (figyelembe véve sajátosságait) és készen van a mű. Nem így, ahogyan a véletlen bozza, hanem a kifejezőnyilvánó eredeti szándékának alávetve. Porcelánfestő szakmát szereztem a Hollóházi Porcelángyárban, majd a Kodolányi János Főiskolán diplomáztam televíziós szerkesztő-riporter szakon.

2003 május 3-án alakult Magyarországi Roma Galéria Egyesület elnökeként is tevékenykedem.

Főbb kiállításaim:

- 1990. Stockholm egyetemén állandó kiállítás (Balogh Tiborral, Vári Zsolttal)
- 1990. Tiszavasvári, csoportos kiállítás
- 1991. Tiszadob, Gyermekváros, Andrassy kastély, csoportos kiállítás
- 1992. Budapes, Lőrinci Sportszarnok, FICE rendezvény, csoportos kiállítás
- 1992. Tiszadob, Szakmunkásképző Intézet
- 1993. Sátoraljaiújhely, 107. sz. Szakiskola
- 1994. Tiszadob, Faluház, csoportos kiállítás
- 1994 - 95. Encs, Művelődési Ház, közös kiállítás Váradi Gábor képzőművésszel
- 1995. Sátoraljaiújhely, Városháza
- 1996. Miskolc, Munkácsy Mihály általános iskola
- 1997. Tiszavasvári, Művelődési Ház
- 1997. Nyíregyháza, GYIVI diszterem
- 2000. Budapest, Roma Képzőművészek III. Országos kiállítása
- 2001. Budapest, XI. kerületi Evangélikus Templom Gyülekezeti terme
- 2001. Tiszaújváros, Apácai Csere János szakközépiskola
- 2001. Thália Színház, Csoportos kiállítás Vári Zsolttal, Balogh Tiborral
- 2003. Magyarországi Roma Parlament
- 2003. Budapest, Radison Sas Hotel
- 2003. Budapest, Fészek Művész Klub
- 2003. Budapest, Roma Parlament (Roma képzőművészek nyári táborának kiállítása)
- 2003. Hotel Oriental
- 2003. Közgazdasági Egyetem
- 2004. Esélyegyenlőségi Kormányhivatal
- 2004. Tavaszi Fesztivál (Eger)
- 2004. Budapest, V. kerületi CKÖ
- 2004. Budapes, Omnibusz Hotel
- 2004. Budapest, Millenáris Park
- 2004. Budapest, Romaversitas, Roma Café sorozat keretében